

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

BIRO ZA RAZVOJ OBRAZOVANJA

Nastavni program

ITALIJANSKI JEZIK

za VII razred

Skoplje, 2023 godina

OSNOVNI PODACI O NASTAVNOM PROGRAMU

Nastavni predmet	Italijanski jezik
Vrsta/kategorija nastavnog predmeta	Obavezni
Razred	VII (sedmi)
Teme/područja u nastavnom programu	• Ja i drugi • Neposredno okruženje • Svakodnevni život • Slobodno vrijeme
Broj časova	2 časa nedjeljno / 72 časova godišnje
Oprema i sredstva	• kompjuter, štampač, projektor, tabla, CD/DVD-plejer, interaktivna tabla. • nagledna sredstva, poster, fotografije, slike, predmeti, fleš karte, stikeri, papir, papir u boji, hamer, makaze, lijepak, drvene bojice, flomasteri i sl. • udžbenik, priručnici, rječnici, časopisi, stripovi (štampani i elektronski)...
Normativ nastavnog kadra	Nastavu iz italijanskog jezika može izvoditi lice koje je završilo: - studije italijanskog jezika i literature – nastavni smjer VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - studije italijanskog jezika i književnosti – nastavni smjer VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - studije italijanskog jezika i literature – drugog smjera sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovanim visokoobrazovnim ustanovama, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - dvopredmetne studije iz makedonskog i italijanskog jezika, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - studije italijanskog jezika i literature/književnosti – drugi smjer u kombinaciji sa drugim jezikom i sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovanim visokoobrazovnim ustanovama, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS;

POVEZANOST SA NACIONALNIM STANDARDIMA

Rezultati učenja navedeni u nastavnom programu vode ka sticanju sljedećih kompetencija obuhvaćenih područjem **Korišćenje drugih jezika** iz Nacionalnih standarda:

	<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>
II-A.12	da razumije fraze i najčešće korišteni vokabular koji se odnose na područja od najbližeg ličnog značaja (npr. osnovne lične i porodične informacije, kupovina, ishrana, zdravlje, okolina);
II-A.13	da prenese glavnu poentu u kratkim, jasnim, jednostavnim porukama i saopštenjima;
II-A.14	da čita kratke, jednostavne tekstove i razumije kratke, jednostavne poruke u okviru poznate tematike;
II-A.15	da pronađe konkretne informacije u jednostavnim svakodnevnom materijalima (reklame, prospekti, jelovnici, red vožnje, i sl.);
II-A.16	da koristi niz izraza i rečenica kako bi jednostavnim riječima opisali porodicu i druge ljude, uslove života, interesovanja i svakodnevne aktivnosti;
II-A.17	da inicira i učestvuje u kratkim razgovorima na poznatoj tematici;
II-A.18	da koristi niz izraza i rečenica da bi jednostavnim riječima opisao: porodicu i druge ljude, uslove života, interesovanja i dnevne aktivnosti;
II-A.6	da jasno i pravilno izgovara sve glasove i glasovne grupe, poštujući pravila akcentovanja i intonacije, a da bilo kakve eventualne nepravilnosti ne ometaju komunikaciju;
II-A.8	da piše riječi i izraze sa relativnom tačnošću, primjenjujući pravopisna pravila;
II-A.9	da poštuje osnovna gramatička pravila i izuzetke u pismenom i usmenom izražavanju;
	<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>
II-B.1	se izučavanjem drugog jezika olakšava učenje više jezika i mogućnost za komunikaciju sa pripadnicima različitih kulturnih/jezičkih grupa;
II-B.2	se poznavanjem više jezika olakšava pristup resursima koji su korisni za savladavanje drugih nastavnih predmeta/sadržaja;
II-B.3	kroz učenje drugih jezika razvija se interesovanje i radoznalost za različite jezike i kulture,
II-B.4	kroz učenje drugih jezika razvija se poštovanje prema drugim kulturama i unapređuju interkulturalne kompetencije.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz sljedećih transverzalnih područja Nacionalnih standarda:

Digitalna pismenost

Učenik/učenica zna i/ili umije:

IV-A.2	da procijeni kada i na koji način je za rješavanje nekog zadatka/problema potrebno i efektivno korišćenje IKT, da bira i instalira programe koji su mu potrebni, koristi programe zaštite i rješava rutinske probleme u funkcionisanju digitalnih uređaja i mreža;
IV-A.5	da odredi kakve informacije su mu/joj potrebne, da nađe, izabere i preuzme digitalne podatke, informacije i sadržaje i da procijeni njihovu relevantnost za specifične potrebe i pouzdanost izvora;
IV-A.7	da izabere i koristi odgovarajuće IKT alatke za komunikaciju, da bezbjedno podijeli informacije, da kontaktira i da sarađuje sa drugima na onlajn projektima, u socijalnim aktivnostima ili za lične potrebe;
IV-A.8	da koristi digitalne sadržaje, obrazovne i društvene mreže i digitalne oblake na siguran i odgovoran način;
IV-A.9	da u komunikaciji sa drugima u multikulturalnom digitalnom prostoru poštuje različite učesnike i prati pravne, kulturne i etičke norme ponašanja u digitalnom prostoru.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
IV-B.1	je digitalna pismenost neophodna za svakodnevno življenje – olakšava učenje, život i rad, doprinosi proširivanju komunikacije, kreativnosti i inovativnosti, nudi različite mogućnosti za zabavu.
IV-B.3	će se potencijali IKT povećati i treba ih pratiti i koristiti, ali i da postoji kritički odnos prema pouzdanosti, povjerljivosti i uticaju podataka i informacija koji su dostupni putem digitalnih uređaja.

Lični i socijalni razvoj

<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>	
V-A.4	da pravi procjenu vlastitih sposobnosti i postizanja (uključujući jake i slabe strane) i na osnov toga da određuje prioritete koji će mu/joj omogućiti razvoj i napredovanje;
V-A.6	da postavi sebi ciljeve učenja i vlastitog razvoja i da radi na prevazilaženju izazova koji se pojavljuju na putu njihovog ostvarivanja;
V-A.7	da koristi sopstvena iskustva kako bi olakšao svoje učenje i prilagodio sopstveno ponašanje u budućnosti;
V-A.13	da komunicira sa drugima i da sebe prezentuje adekvatno situaciji;
V-A.14	da sluša aktivno i da adekvatno reaguje, pokazujući empatiju i razumijevanje o drugima i da iskazuje vlastite brige i potrebe na konstruktivan način;
V-A.15	da sarađuje sa drugima u ostvarivanju zajedničkih ciljeva, dijeleći sopstvene poglede i potrebe sa drugima i uzimajući u obzir poglede i potrebe drugih;
V-A.17	da traži povratnu informaciju i podršku za sebe, ali i da daje konstruktivnu povratnu informaciju i podršku u korist drugima;

V-A.19	da daje prijedloge, da razgleda različite mogućnosti i da predviđa posljedice sa ciljem da izvodi zaključke i donosi racionalne odluke;
V-A.21	da analizira, procjenjuje i poboljšava vlastito učenje;
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
V-B.3	vlastita postizanja i dobro stanje u najvećoj mjeri zavise od truda koji sam/sama ulaže i od rezultata koje sam/sama postiže;
V-B.7	inicijativa, upornost, ustrajnost i odgovornost važni su za izvršavanje zadataka, postizanje ciljeva i savladavanje izazova u svakodnevnim situacijama;
V-B.8	interakcija s drugima je dvosmjerna - kao što ima pravo tražiti od drugih da mu omoguće zadovoljenje vlastitih interesa i potreba, tako ima i odgovornost dati prostora drugima da zadovolje vlastite interese i potrebe;
V-B.9	traženje povratne informacije i prihvaćanje konstruktivne kritike dovodi do sopstvenog napretka na individualnom i društvenom planu;

Društvo i demokratska kultura

<i>Učenik/učenica zna i umije:</i>	
VI-A.2	da analizira sopstveno ponašanje sa ciljem da se poboljša, postavljajući realne i ostvarljive ciljeve za aktivno djelovanje u zajednici;
VI-A.3	da formuliše i argumentuje svoje poglede, da sasluša, i analizira tuđe poglede i da se s poštovanjem ponaša prema njima, čak i kada se ne slaže;
VI-A.5	da razumije razlike između ljudi po bilo kojoj osnovi (rodovoj i etničkoj pripadnosti, uzrastu, sposobnosti, socijalni status itd.);
VI-A.6	da prepoznaje prisustvo stereotipa i predrasuda kod sebe i kod drugih i da se suprostavlja diskriminaciji;
VI-A.8	da sagleda šta spaja, a šta razdvaja ljude u zajednici, da pronađe načine da doprinese napretku zajednice, vodeći računa o potrebama i interesima svih.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
VI-B.1	ne smije se diskriminisati na osnovu razlika između ljudi (rodova i etnička pripadnost, uzrast, socijalni status, seksualna orijentacija itd.);
VI-B.3	ljudska prava su univerzalna, a granice prava svakog čoveka su prava i slobode drugih;
VI-B.5	jednakost, ravnopravnost i društvena kohezija neophodni su za uspješno funkcioniranje zajednice.

Tehnika, tehnologija i preduzetništvo

Učenik/učenica zna i umije:	
VII-A.9	da aktivno učestvuje u timskom radu prema ranije usvojenim pravilima i uz dosledno poštovanje uloge i doprinosa svih članova tima.
Učenik/učenica razumije i prihvata da:	
VII-B.4	radna etika, kulturna osjetljivost i odnos prema drugima su važni za kreiranje i održavanje pozitivne radne klime.

Umjetničko izražavanje i kultura

Učenik/učenica zna i umije:	
VIII-A.6	da identifikuje razlike i sličnosti između vlastite i drugih kultura u svom užem i širem okruženju i da analizira njihovu povezanost i međuzavisnost.
Učenik/učenica razumije i prihvata da:	
VIII-B.4	kulturna raznolikost utiče na razvoj identiteta pripadnika različitih kultura;
VIII-B.5	razlike među kulturama treba posmatrati kao prilike za učenje i kao izazove za međusobno razumijevanje i napredak;
VIII-B.6	poštovanje i promocija drugih kultura doprinosi osiguravanju poštovanja sopstvene kulture od strane drugih.

Tema: JA I DRUGI	
Ukupno časova: 16	
Rezultati učenja:	
Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:	
1. Razumije globalno i detaljno značenje jednostavnih saslušanih/pisanih izjava i vrlo kratkih jednostavnih tekstova koji opisuju fizički izgled; 2. Usmeno opisuje svoj fizički izgled i izgled druge osobe;	

3. Opisuje svoj fizički izgled i izgled druge osobe u vrlo kratkom, jednostavnom tekstu.

Sadržaji (i pojmovi):	Standardi za ocjenjivanje
a) Govorni činovi: • Traženje/davanje informacija u vezi sa opisom lica (fizički izgled i odjeća); • Opisivanje fizičkog izgleda ljudi sa opštim karakteristikama.	• Razumije izjave ili vrlo kratak saslušan i/ili pisani tekst sa jednostavnim opisom fizičkog izgleda i odjeće neke osobe; • Izvlači informacije iz jednostavnih saslušanih/pisanih izjava za opisivanje fizičkog izgleda i odjeću osobe u bližem okruženju; • Koristi novousvojene riječi i izraze prilikom razmjene informacija kako bi opisao fizički izgled osoba; • Usmeno opisuje sebe, druga/ricu, člana svoje porodice; • Piše vrlo kratak jednostavan tekst koji opisuje fizički izgled poznate ličnosti; • Piše vrlo kratak jednostavan tekst da opiše sebe ili drugu osobu.
b) Leksičke jedinice: • Fizičke karakteristike (najčešći opisni pridjevi i imenice): <i>grande, piccolo, magro, grasso, alto, basso, bello, simpatico, carino...; Occhi neri/verdi/marroni/ blu/azzurri; capelli lunghi/corti/ biondi/castani;</i> • Imenice koje označavaju odjeću: <i>l'abbigliamento, un abito, un vestito, una gonna, una camicia, i pantaloni, una maglietta, un maglione, i jeans, le scarpe, le scarpe da ginnastica);</i> • Boje: <i>bianco, nero, rosso, giallo, blu, grigio, marrone, verde,</i>	• Razumije najčešće opisne pridjeve i imenice vezane za opis osoba (fizički izgled i odjeća); • Identificira riječi i izraze koji se odnose na opis fizičkog izgleda u slušanom/pisanom tekstu; • Imenuje osnovne pojmove koji se koriste za opisivanje fizičkog izgleda; • Objašnjava značenje riječi koje označavaju odjeću; • Nabraja imenice koje označavaju odjeću; • Koristi riječi, u rečenicama koje označavaju boju; • Koristi pojmove i izraze u rečenicama s kojima se opisuje fizički izgled.
c) Gramatičke strukture • Ponavljanje i produbljivanje sadržaja iz nastavnih programa iz prethodnog razreda: - fonetika (izgovor i pravopis); - morfologija (član, imenica, pridjev, zamjenica, prijedlozi, prilozi).	• Razlikuje i pravilno izgovara određene glasove karakteristične za italijanski jezik u riječima, izrazima, ritmičkim grupama, rečenicama; • Pravilno piše novousvojene riječi i izraze; • Izražava se dovoljno ispravnim izgovorom da bi ga razumijeli; • Koristi odgovarajuće oblike opisnih pridjeva u dati kontekst;

- Novi sadržaji:
 - Pridjevi (Aggettivi):
 - pokazni pridjevi (dimostrativi): *questo, quello*:
Questo maglione mi piace molto. Quelle scarpe sono carine.;
 - usaglašavanje kod pridjeva (accordo degli aggettivi):
I capelli di Sofia sono lunghi. Compro un paio di pantaloni bianchi. ;
 - mjesto pridjeva u rečenici:
Elena indossa una camicia rossa. Maria è una bella ragazza.;
 - Zamjenice (Pronomi):
interrogativi: *quale, chi, come*:
Qual è il tuo colore preferito?;
 - Prilozi (Avverbi):
 - za količinu: *molto, poco*:
Mi piacciono molto gli abiti sportivi.;
 - za način: *bene, male*:
Marco canta molto bene.;
 - Prijedlozi(Preposizioni): *in, a, per*:
Questa camicia è per Carla. A Roberto piace il maglione verde.;
 - Glagolska vremena i načini (Tempi e modi verbali):
 - sadašnje vrijeme (presente indicativo): *portare, indossare, mettere*:
Luca indossa sempre una camicia bianca e un paio di scarpe nere.;
 - Rečenica (Frase):
 - izjavna: potvrdna i odrična (affermativa e negativa):
Mi piacciono queste scarpe. Non mi piacciono queste scarpe. ;
 - upitna (interrogativa):
 - *Qual è il tuo colore preferito? Che cosa vuoi indossare per la festa di Antonio?*

- Koristi odgovarajuće oblike muškog i ženskog roda za novousvojene imenice i pridjeve;
- Koristi odgovarajuće oblike pokaznih pridjeva: *questo, quello*;
- Postavlja pitanja koristeći zamjenice: *quale, chi, come*;
- Koristi novousvojene priloge i prijedloge u jednostavnim rečenicama;
- Prepoznaje i koristi oblike glagola *portare, udsare, mettere* u prezentu;
- Koristi odričnu formu date izjave.

g) Sadržaji za diskusiju: • Stil oblačenja mladih; • Pravila oblačenja u školama u Italiji i Makedoniji.	• Navodi sličnosti i razlike u školskom kodeksu oblačenja u Italiji i Makedoniji; • Navodi sličnosti i razlike u načinu oblačenja mladih u Italiji i Makedoniji;
Primjeri za aktivnosti: <i>(Dio primjera objedinjuje više standarda ocjenjivanja istog sadržaja koji se mogu realizovati u nekoliko časova. Navedeni primjeri mogu poslužiti i kao model za kreiranje novih aktivnosti za iste standarde ili za druge koje njima nisu obuhvaćene.)</i> • Uobičajene aktivnosti za početak svakog časa: pozdravljanje, pisanje datuma i dana u sedmici na tabli i u svesci, pjevanje prethodno naučene pjesme. • Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za italijanski jezik. Pr.: ponavljanje kratkih izjava prema modelu koji se čuje. • Slaganje riječi u kratke rečenice s odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima. • Popunjavanje praznina u tabelama i rečenicama odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima. • <i>Diktat</i>. Pisanje jednostavnih rečenica/kratkog teksta po diktatu u vezi sa temom. • Dolazak do značenja. Učenici gledaju slike likova iz <i>Corto Maltese</i> (ili nekog drugog stripa) s opisnim pridjevima datim ispod slika i otkrivaju njihovo značenje. • <i>Rod i broj</i>. Nastavnik zapisuje rečenice na tabli (pr.: <i>Luigi è magro. Elena è magra. I miei cugini sono tutti magri.</i>) prema kojima učenici izvode pravila za formiranje ženskog roda i množine. Nastavnik dopunjuje sa izuzetcima. Zatim učenici sami sastavljaju rečenice i čitaju ih. • <i>Aviončić</i>. Svaki učenik opisuje sebe, ali ne piše svoje ime. Zatim od plahte prave avion i bacaju ih sve zajedno. Svaki učenik uzima avion, čita list i pogađa koji je učenik opisan na listu. • <i>Opisni pridjevi</i>. Učenici gledaju fotografije poznatih ljudi i podvlače opisne pridjeve koji opisuju osobe na fotografijama. Primjer: <i>Laura Pausini ha i capelli neri/biondi</i>. • <i>Opis mog druga</i>. Učenici zapisuju svoja imena na komad papira i stavljaju ih u kutiju, zatim svaki učenik izvlači listić i opisuje učenika čije je ime napisano na izvučenom listiću. Primjer: <i>Lei è Anna. È alta e magra, ha i capelli lunghi e castani. Ha gli occhi verdi. Porta un jeans e una t-shirt viola</i>. • <i>Capi di abbigliamento</i>. Učenici u parovima ili grupama dobijaju list papira sa nekoliko slika na kojima su prikazani odjevni predmeti. Nastavnik pokazuje slike (na listu papira ili pomoću digitalnog alata) jednu po jednu, kodiranim redoslijedom. On imenuje odjeću, a učenici u grupama zaokružuju na radnom listu slike koje ilustruju odgovarajuće riječi koje je izgovorio nastavnik. Prva grupa koja zaokruži sve slike je pobjednik. Zatim nastavnik zapisuje riječi na tabli, izgovara ih, a učenici ponavljaju i izgovaraju značenje ovisno o tome koliko su zapamtili iz prethodne aktivnosti. • <i>Ruota dei colori</i>. Nastavnik upisuje boje na točak koji sam pravi (ili pomoću digitalnog alata) i donosi listove na kojima su predmeti u boji. Učenik okreće točak i na boju na kojoj se zaustavi mora staviti najviše listova sa predmetima u boji koja mu je pala. Pobjednik je učenik koji je uspio staviti najviše listova predmeta odgovarajuće boje u unaprijed određeno vrijeme. • <i>Cruciverba</i>. Učenici, u parovima, rješavaju ukrštene riječi, koristeći pravilno riječi koje označavaju odjeću i boje.	

- Popunjavanje praznina u tekstovima, tabelama i rečenicama odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima. Primjer: *Maria ha i capelli biondi e corti . Lei je visok i mršav.*
- *Mapa uma* (mappa mentale). Učenici imenuju pojmove i izraze koji se odnose na odjeću prema vizualnim prikazima (kartice, slike) i kreiraju mapu uma vezanu za odjeću na hameru.
- Slaganje, u dijalogu, rečenica datih mješovitim redoslijedom.
- *Chi sono?* Svaki učenik opisuje sebe sa nekoliko kratkih rečenica na papiru, koji zatim zgužva u loptu. Na znak nastavnika, učenici počinju da dijele listiće jedni drugima dok se ne pomiješaju. Zatim svaki učenik čita listić koji je dobio i pogađa ko je opisan. Ako on ne pogodi, drugi učenici mogu pogoditi.
- *Tocca il colore.....* Nastavnik kaže: *Tocca il colore* (na pr. rosso) i svi učenici moraju dodirnuti nešto crveno. Zatim nastavite s drugom bojom. Učenik može igrati i ulogu animatora.
- *Izgubljeni prtljag.* Popunjavanje zamišljenog obrasca izgubljenog prtljaga na aerodromu, napisanog na maternjem jeziku učenika. U parovima, učenici dobijaju obrazac i sljedeću instrukciju od nastavnika: *Il tuo amico italiano viene a trovarti ma la compagnia aerea smarrisce il suo bagaglio. Tu gli spieghi come deve compilare il formulario.* Jedan od učenika objašnjava drugom obrazac na italijanskom, popunjava obrazac, navodeći sastav izgubljene prtljage (dijelovi odjeće i drugi predmeti).
- *Che cosa indossi?* Učenici kažu kako su obučeni. Pr: *Indosso una camicia blu.*
- *Mi piace.../Non mi piace...* Nastavnik pokazuje fotografije/video snimke odjeće. Učenici pokazuju šta im se dopada/ne dopada i izražavaju svoje ukuse pomoću pokaznog pridjeva. Pr.: *Mi piace questa gonna. Non mi piace questo maglione. Mi piacciono questi pantaloni.*
- Učenici provjeravaju stečeno znanje kroz interaktivne online vježbe sa sabiranjem, povezivanjem, pamćenjem, osmosmjerom, parovima, tačno/netačno, kvizom... (koje kreira nastavnik ili koristeći različite digitalne alate, kao što su: Liveworksheets, WordWall, LearningApps , Kahoot itd.).
- *Le celebrità'.* Nastavnik pokazuje slike poznatih italijanskih ličnosti koje učenici usmeno opisuju kratkim rečenicama (fizički izgled, odjeća).
- *Personaggio misterioso.* Učenici u parovima dobijaju list sa slikama nekoliko osoba (dokument se može prikazati na tabli preko projektora). Svaki učenik odabere jedan lik sa slika bez da kaže drugom. Učenici naizmjenično postavljaju jedni drugima pitanja (È una ragazza? È bionda? Indossa un vestito rosso? ...) i pobjeđuje onaj ko prvi pogodi zamišljenu osobu.
- Slušanje/čitanje uz razumijevanje teksta i odgovaranje na pitanja poput: *Chi? Che cosa? Quale? Come?*, tačno/netačno (vero/falso), otvorena pitanja, pitanja koja povezuju informacije ili pitanja sa više odgovora.

Roberto è alto, grasso e molto forte. Ha i capelli lunghi e rossi. Il suo amico, Francesco, è basso e magro, ha i capelli corti e biondi.

Mia sorella si chiama Sara. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi e castani e gli occhi marroni. Il suo colore preferito è il rosso. È molto carina.

La mia cantante preferita è Laura Pausini. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi, neri e lisci. Ha gli occhi blu. Indossa spesso una camicia nera e jeans o pantaloni neri. È davvero simpatica. Adoro le sue canzoni.

- Usmeno izražavanje:

- Io sono alto/a e megro/a. Ho gli occhi verdi e i capelli neri.

- Usmena interakcija:

Antonia: Devo comprare un maglione per il compleanno di Marco. Sai qual è il suo colore preferito?

Marta: Il Blu e il nero. A scuola Indossa sempre i pantaloni blu o neri.

- Pismeno izražavanje. Učenici pišu kratke jednostavne rečenice s terminima koji se odnose na odjeću koju nose u različitim situacijama/mjestima. Primjer: *Per andare a scuola/ al parco/ a una festa, indosso...*
- Projektni zadatak - Album sa fotografijama i odgovarajućim opisima učenika. Svaki učenik opisuje sebe, pr.: *Sono..., Mi piace nusadora..., Il mio colore preferito è....* Listovi se sastavljaju i raspravlja se o modnim ukusima.
- Grupna izrada postera na temu Kodeksa oblačenja u školi (indossare / non udsare).
- Aktivnosti za poboljšanje izgovora i razvijanje komunikativne kompetencije kod učenika: konverzacija na italijanskom jeziku, igranje uloga, dramatizacije.

Tema: NEPOSREDNO OKRUŽENJE

Ukupno časova: 17

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:

1. Globalno i detaljno razumije kratak saslušani i pisani tekst sa opisom doma;
2. Opisuje svoj dom tokom usmenog izražavanja i usmene interakcije;
3. Opisuje svoj dom u kratkom, jednostavnom tekstu.

Sadržaji (i pojmovi):

Standardi za ocjenjivanje:

a) Govorni činovi: • Traženje/davanje informacija o prebivalištu (adresa, vrsta prebivališta); • Izražavanje lokacije u prostoru; • Opisivanje svojeg doma (prostorije, osnovni namještaj i predmeti).	• Globalno razumije kratak jednostavan slušani i/ili pisani tekst koji opisuje dom; • Izvlači informacije iz kratkih jednostavnih slušanih/pisanih izjava/teksta koji opisuju dom; • Kazuje svoju adresu stanovanja; • Odgovara jednostavnim rečenicama na pitanja u vezi prebivališta; • Izražava, jednostavnim rečenicama, mjesto položaj namještaja i predmeta u domu; • Razmjenjuje informacije i usmeno se izražava na temu: <i>Opis doma</i>; • Sastavlja kratak jednostavan tekst sa opisom doma/omiljene prostorije u domu.
b) Leksičke jedinice: • Dom: <i>casa, casa unifamiliare, casetta, villa, villetta, appartamento, condominio, abitazione, mansarda, monolocale, palazzo, palazzina, grattacielo, castello</i>; • Prostorije: <i>camera, soggiorno, camera per ragazzi, camera da letto, cucina, sala da pranzo, bagno, studio, ripostiglio, corridoio, ingresso, cantina, balcone</i>; • Osnovni namještaj: <i>mobile, divano, poltrona, letto, tavolo, sedia, comodino, elettrodomestico, frigorifero, forno, cucina elettrica</i>; • Često korišteni predmeti: <i>telefono, portatile, televisore, cellulare, tablet, computer, ...</i> ; • Brojevi - glavni (cardinali): 1-100, 200, 300, ... 1000) i redni (ordinali)): 1-100.	• Razumije riječi i izraze koji se odnose na opis doma; • Broji do 100; • Koristi redne brojeve do 100 u datom kontekstu; • Imenuje pojmove koji označavaju prostorije u domu; • Imenuje pojmove koji označavaju namještaj; • Imenuje često korištene predmete u domu; • Objašnjava značenje riječi koje označavaju prostorije i namještaj u domu; • Koristi termine i izraze, u jednostavnim rečenicama, u vezi sa opisom doma.
c) Gramatičke strukture: • Ponavljanje i produbljivanje sadržaja nastavnog programa iz prethodnog razreda: - fonetika (izgovor i pravopis); - morfologija (član, imenica, pridjev, zamjenica, prijedlozi, prilozi, glagolska vremena i načini); - rečenice (izjavne: potvrdne i odrične; upitne; uzvične).	• Razlikuje i pravilno izgovara određene glasove u datom kontekstu; • Pravilno piše novousvojene riječi i izraze; • Izražava se usmeno sa dovoljno tačnim izgovorom da se razumije; • Koristi odgovarajuće forme članovanog prijedloga; • Koristi odgovarajuće oblike jednine i množine opisnih i pokaznih pridjeva u datom kontekstu; • Koristi odgovarajuća sredstva za predstavljanje u datom kontekstu;

• Novi sadržaji: - Prilozi (Avverbi): - za mjesto (di luogo): <i>sopra, sotto, vicino, accanto, lontano, dentro, fuori</i>: <i>Io e Marco abitiamo vicino. Lui abita al secondo piano e io abito sopra.</i>; - Prijedlozi (Preposizioni): za mjesto: <i>a, in, da, su, sopra (+sostantivo), sotto (+sostantivo), dietro (+ sostantivo), davanti a (+ sostantivo)...</i>: <i>Il libro è sul tavolo. La poltrona si trova davanti alla finestra.</i>; - Veznici (Congiunzioni) : <i>e, anche, neanche, o</i>: <i>Vivi in un condominio o in una casa unifamiliare?</i> - Glagolska vremena i načini (Tempi e modi verbali): - sadašnje vrijeme od nekih nrepavilnih, povratnih i bezličnih glagola (Presente indicativo di alcuni verbi irregolari, riflessivi, impersonali): <i>abitare, essere, trovarsi</i>: <i>Mi sveglio alle 7 di mattina. Faccio colazione e esco di casa. Piove.</i>	• Prepoznaje novousvojene priloge, prijedloge i veznike i upotrebljava ih u jednostavnim rečenicama; • Koristi odgovarajuće oblike najčešćih nepravilnih, povratnih i bezličnih glagola u sadašnjem vremenu.
d) Sadržaji za diskusiju: • Dom u Italiji i u Makedoniju; • Način izgovaranja adrese u Italiji i u Makedoniji.	• Uočava sličnosti i razlike doma u Italiji i Makedoniji; • Prepoznaje razliku u izgovaranju adrese stanovanja na italijanskom i na maternjem jeziku.
Primjeri za aktivnosti: (Dio primjera objedinjuje više standarda ocjenjivanja istog sadržaja koji se mogu realizovati u nekoliko časova. Navedeni primjeri mogu poslužiti i kao model za kreiranje novih aktivnosti za iste standarde ili za druge koje njima nisu obuhvaćene.) • Uobičajene aktivnosti za početak svakog časa: pozdravljanje, pisanje datuma i dana u sedmici, na tabli i u svesci, pjevanje prethodno naučene pjesme. • Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za italijanski jezik. Pr.: ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu. • Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.	

- *La tombola della casa.* Svaki učenik izvlači papirić sa fotografijama/slikicama koje označavaju predmete u domu. Pokazuje papirić pred svim učenicima i izgovara riječ naglas na italijanskom.
- *Opis kuće iz snova.* Učenici imaju zadatak da napišu kratak tekst o svojoj kući iz snova, opis prostorija i opis predmeta u domu.
- Popunjavanje praznih mjesta u tabelama i rečenicama odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima.
- *Trova l'intruso* - za svaku prostoriju postoji jedan predmet koji ne pripada toj prostoriji. Učenici u rečenicama podvlače riječ ili riječi koje označavaju predmete koji ne pripadaju datoj prostoriji. Pr.: *Che cosa c'è nel soggiorno ?- C'è il camino, ci sono i quadri, c'è la doccia, c'è la libreria, c'è il televisore.*
- *Brojanje do 100.* Učenici izgovaraju brojeve od 1 do 100 redom, a ostali gledaju da nastave niz. Učenik koji napravi grešku ispada iz igre.
- *La ruota della fortune.* Na listu papira (ili se koristi digitalni alat) crta se točak u obliku sata sa strelicom na kojem su ispisani brojevi od 1 do 100. Učenici okreću strelicu i broj na kojem će se strelica zaustaviti napisat će se slovima na tabli
- *Moj broj telefona.* U parovima, učenici razmjenjuju svoje stvarne ili imaginarne brojeve mobilnih/fiksnih telefona. Jedan učenik kaže broj, a drugi ga zapisuje brojevima.
- *Qual è il tuo indirizzo?* Nastavnik daje neke primjere adresa (destinatario, via, numero civico, citta') u Italiji (Mario Rossi, Viale Europa 13, 20133 Milano). Nekoliko učenika kaže svoju adresu na svom maternjem jeziku. Nastavnik ih zapisuje na tabli. Zatim učenici uočavaju razlike i zajednički vrše poređenje u pogledu redoslijeda elemenata u adresi izводеći zaključak o razlici u izgovaranju adrese na dva jezika.
- Učenici pišu na tabli jednu po jednu rečenicu koristeći redne brojeve sa riječima. Pr: *La mia amica vive al secondo piano. Voglio conquistare il primo posto nella gara di matematica.*
- *Aktivnost lociranja prostorija i predmeta u domu.* Učenici slušaju kratak tekst koji opisuje dnevnu sobu. Učenici pažljivo slušaju i na listu papira crtaju dnevnu sobu kako je opisano u tekstu. Kada svi učenici završe aktivnost, svako pokazuje svoj crtež.
- *Umna mapa* (mappa mentale). Učenici imenuju pojmove i izraze koji se odnose na prostorije i predmete u domu prema vizuelnim prikazima (karte, slike) i kreiraju umnu mapu riječi *dom* na hameru.

- *Trova le differenze.* Učenici rade u parovima. Svaki par dobiva dvije slike u kojima pronalaze razlike. Pobjednik je onaj par koji ukaže na sve razlike. Pr. *Nell'immagine A la finestra è dietro il divano, mentre nell'immagine B la finestra è vicino alla porta.*
- *Gioco della memoria.* Učenici u parovima prave kartice, na makedonskom i italijanskom jeziku sa natpisima za prostorije u domu. Zatim okreću karte da se ne vidi napisano i igraju memoriju, odnosno moraju pronaći par riječi na makedonskom i italijanskom koje označavaju istu prostoriju.
- *Cruciverba.* Učenici u parovima rješavaju ukrštene riječi koristeći pravilno riječi koje označavaju predmete u domu.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.
- *Storia a catena.* Učenici sjede u krug i nastavnik započinje priču: *Nella mia casa c'è/ci sono....* Zatim učenik koji je na desnoj strani ponavlja i dodaje pojam koji označava prostoriju u domu. Svaki sljedeći učenik nastavlja tako što prvo ponavlja rečenicu istim redoslijedom kako je izgovorena i dodaje novu riječ - prostorija u domu.
- *Dove sono?* Prostorije u domu su ispisane na karticama. Jedan učenik izvlači kartu i pantomimom treba objasniti u kojoj prostoriji doma se nalazi. Na primjer, ako izvuče kuhinju, može pokazati kako kuha. Ostali učenici pogađaju. Pri tome se učenici međusobno vrednuju kroz tehniku semafora.
- *Gioco delle sedie.* Svaki učenik stoji pored svoje stolice. Nastavnik daje uputstva gdje učenik treba da stoji: *Mettiti davanti a/ dietro / sopra, su/ accanto a.* Učenici se kreću prema uputstvima.
- *Dettati illustrati.* Nastavnik čita tekst koji opisuje prostoriju u domu. Učenici slušaju i crtaju prema opisu. Zatim nastavnik provjerava da li crteži odgovaraju pročitanoj tekstu.
- *Nella strofa c'è/ ci sono....* Nastavnik pokazuje slike prostorija doma i na tabli, upisuje u dvije kolone: *C'è/ Ci sono... Non c'è/ Non ci sono...* Učenici zatim odlaze do table i popunjavaju kolone potrebnim riječima (šta ima/nema na slici).
- Rješavanje kviza za provjeru znanja Kahoot, LearningApps, liveworksheets, sastavljeni od strane nastavnika ili postojeći.
- Slušanje/čitanje sa razumijevanjem vrlo kratkog teksta i odgovaranje na pitanja tipa: *Chi? Šta? Quando? Dove?, tačno/netačno (vero/falso),* otvorena pitanja, pitanja koja povezuju informacije ili pitanja sa više odgovora.

Abito in un appartamento al terzo piano nel centro di Perugia. Il mio appartamento è comodo e luminoso. Quando entri c'è subito il soggiorno, a destra della porta d'ingresso c'è la cucina. Dietro la porta del corridoio c'è il bagno. Di fianco al bagno c'è la camera da letto. Vicino al soggiorno c'è la mia camera. Ci sono anche due balconi, uno nel soggiorno e uno in cucina.

- Usmeno izražavanje. Nastavnik pušta video u kojem je predstavljena kuća. Učenici opisuju kuću, koje prostorije su vidjeli, šta se nalazi u dječjoj sobi.
- Usmena interakcija:

Maria: Abiti in una casa monofamiliare o in un condominio?

Sofia: Abito in un appartamento al primo piano di un condominio.

Maria: E com'è il tuo appartamento?

Sofia: E' comodo e luminoso: Ci sono due camere da letto, un soggiorno grande, la cucina e il bagno.

Maria: Che cosa c'è nella tua camera da letto?

Sofia: Nella mia camera da letto c'è un armadio piccolo, vicino all'armadio c'è un letto grande e sopra il letto c'è un quadro.

- Pismeno izražavanje: Opis prostorijske prema datoj slici. Učenici, podijeljeni u male grupe, sastavljaju kratak jednostavan tekst koji opisuje prostoriju prema slici koju je dao nastavnik. Zatim, predstavnik svake grupe čita ono što je napisano, pokazujući sliku pred drugovima iz razreda. Učenici iz ostalih grupa pažljivo slušaju i po potrebi dopunjuju. Na kraju se bira najbolja kompozicija.
- Kviz. U toku časa učenici se (pojedinačno ili u parovima) povezuju na link nastavnika, na kojem se nalazi vježba sa slikama nekoliko prostorija i predmeta iz doma i predloženim odgovorima. Prema datoj slici učenici biraju tačan odgovor.
- Projektni zadatak: *La mia casa ideale*. Učenici crtaju na listu papira (ili na kompjuteru) svoj idealan dom i opisuju ga kratkim, jednostavnim tekstom. Tada drugima predstavljaju svoj idealan dom. Ova aktivnost se može raditi samostalno ili u grupama. Na kraju se može glasati za odabir najbolje ideje.
- Aktivnosti za poboljšanje izgovora i razvijanje komunikativne kompetencije kod učenika: razgovor na italijanskom jeziku, igranje uloga, dramatizacije.

Tema: SVAKODNEVNI ŽIVOT

Ukupno časova: 19

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:

1. Globalno i detaljno razumije jednostavan kratki slušani/pisani tekst sa opisom aktivnosti iz svakodnevnog života;
2. Opisuje svoj svakodnevni život usmeno i kratkim, jednostavnim tekstom;
3. Traži/daje informacije o svojim dnevnim obrocima;
4. Sastavi kratak jednostavan tekst o svojim dnevnim obrocima.

Sadržaji (i pojmovi):

a) Govorni činovi:

- Opisivanje svog svakodnevnog života;

Standardi za ocjenjivanje:

- Razumije u globali kratki saslušani i/ili pisani tekst koji opisuje aktivnosti iz svakodnevnog života;

• Traženje/davanje informacija o njihovim dnevnim obrocima u usmenoj interakciji; • Izražavanje, kratkim jednostavnim tekstom, navika vezanih za dnevne obroke.	• Usmeno, jednostavnim rečenicama opisuje svoj svakodnevni život; • Sastavlja kratak, jednostavan tekst u kojem opisuje svoj svakodnevni život; • Razmjenjuje informacije, u usmenoj interakciji, o svojim navikama u vezi sa dnevnim obrocima; • Sastavlja kratak jednostavan tekst o svojim navikama vezanim za dnevne obroke; • Izražava se usmeno sa dovoljno tačnim izgovorom da bi ga razumijeli.
b) Leksičke jedinice: • Riječi i izrazi koji se odnose na svakodnevne aktivnosti učenika: <i>alzarsi, lavarsi, vestirsi, andare a scuola, fare i compiti, fare una passeggiata, guardare un film, andare a letto, mangiare, bere, prendere;</i> • Osnovne riječi i izrazi koji se odnose na hranu i piće: <i>latte, acqua, formaggio, pršuta, pane, burro, frutta,...;</i> • Dnevni obroci: <i>prima colazione, pranzo, spuntino, cena;</i> • Brojevi (ponavljanje i produbljivanje); • Lekcija (ponavljanje i produbljivanje): <i>Sono le 7 meno un quarto. Ci vediamo alle 11 e mezza.</i>	• Razumije riječi i izraze koji se odnose na svakodnevne aktivnosti učenika; • Razumije i koristi u jednostavnim rečenicama osnovne pojmove koji označavaju hranu i piće; • Navodi riječi i izraze koji ukazuju na svakodnevne aktivnosti učenika; • Objašnjava riječi i izraze koji se odnose na svakodnevne aktivnosti; • Prenosi, od govornika italijanskog jezika, osnovne pojmove koji označavaju hranu i piće; • Koristi riječi i izraze, u rečenicama, u vezi sa svakodnevnom aktivnostima; • Koristi odgovarajuće izraze za izražavanje časa na neformalan način; • Koristi novonaučene riječi i izraze u jednostavnim rečenicama koje opisuju svoje dnevne obroke.
c) Gramatičke strukture: • Ponavljanje i produbljivanje sadržaja nastavnog programa za prethodnih razrede: - fonetika (izgovor i pravopis); - morfologija (članak, imenica, pridjev, zamjenica, prijedlozi, prilozi, glagolska vremena i načini). • Novi sadržaji:	• Pravilno piše novousvojene riječi i izraze; • Koristi odgovarajuće oblike partitivnog člana u datom kontekstu; • Koristi odgovarajuće oblike muškog i ženskog roda za novousvojene imenice i pridjeve; • Koristi odgovarajuće oblike povratnih zamjenica pri izražavanju aktivnosti iz svakodnevnog života; • Koristi novousvojene priloge i prijedloge u prostim rečenicama;

- Član (Articolo): - partitivno (partitivo): <i>Mangio del pane e bevo dell'acqua.;</i> - zamjenice: - povratne zamjenice (pronomi riflessivi): <i>mi,ti,si,ci,vi,si:</i> <i>Di solito mi alzo tardi.;</i> - prilozi: - za vrijeme (di tempo): <i>di solito, spesso, sempre, raramente, ogni tanto, tardi, presto:</i> <i>Di solito esco con gli amici sabato sera. Ogni tanto faccio colazione con Francesca.;</i> - Prijedlozi (prijedlozi): <i>prima, dopo:</i> <i>Ogni domenica, dopo pranzo, vado a fare una lunga passeggiata.;</i> - Glagolska vremena i načini (Tempi e modi verbali): - sadašnje vrijeme glagola (presente indicativ dei verbi): <i>lavarsi, vestirsi, alzarsi, pettinarsi, svegliarsi, mangiare, bere, prendere:</i> <i>Ogni giorno mi sveglio alle 7, mi vesto e vado a fare colazione.</i>	• Koristi odgovarajuće oblike novousvojene glagola u sadašnjem vremenu.
d) Sadržaj za diskusiju: • Svakodnevni život učenika u Italiji i Makedoniji; • Jela tipična za Italiju i Makedoniju; • Navike vezane za dnevne obroke u Italiji i njenoj kulturi.	• Navodi i objašnjava sličnosti i razlike u svakodnevnom životu učenika u Italiji i Makedoniji; • Navodi i objašnjava sličnosti i razlike u vezi sa jelima i dnevnim obrocima u Italiji i Makedoniji.
Primjeri za aktivnosti:	

(Dio primjera objedinjuje nekoliko standarda ocjenjivanja istog sadržaja koji se mogu implementirati u nekoliko lekcija. Navedeni primjeri mogu poslužiti i kao model za kreiranje novih aktivnosti za iste standarde ili za druge koje njima nisu obuhvaćene.)

- Uobičajene aktivnosti za početak svakog časa: pozdravljanje, pisanje datuma i dana na tabli i sedmica u svesci, pjevanje prethodno naučene pjesme.
- Slušanje, razlikovanje i izgovaranje glasova. Pr: učenici slušaju riječi i podižu ruku kada čuju riječ sa traženim glasom; učenici slušaju riječi i ponavljaju ih.
- Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za italijanski jezik. Pr.: ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu.
- Vježbe za razlikovanje grafema i pravopis riječi. Pr: slušanje riječi i podvlačenje grafema za konkretni glas.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.
- Popunjavanje praznih mjesta u tabelama i rečenicama odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima.
- *Otkrivanje značenja*. Učenici gledaju video na internetu koji opisuju aktivnosti iz svakodnevnog života i otkrivaju značenje riječi i izraza. Zatim ih prepisuju u sveske. Pored njih pišu ekvivalente na svom maternjem jeziku.
- *Bura ideja*. Nastavnik piše na tabli pr.: *colazione*, a učenici zapisuju riječi i izraze koji se odnose na napisanu riječ na tabli.
- *Che cosa mangio a pranzo?* Nastavnik daje učenicima list papira sa slikama hrane i pića i pušta im audio tekst (dijalog). Učenici slušaju kratak tekst (dijalog) i zaokružuju slike riječi koje označavaju hranu i piće.
- *Kreirajte meni*. Nastavnik dijeli učenike u parove i svaki par pravi meni za svoj restoran.
- *Cloze*. Učenici popunjavaju prazna mjesta u kratkom tekstu glagolima koji izražavaju svakodnevne aktivnosti, a koji su prethodno navedeni pomiješanim redoslijedom.
- *Gioco domino*. Učenici dobijaju domino kartice koje sastavljaju tako da lične i povratne zamenice povezuju sa odgovarajućim oblikom glagola, pr.: *Io - mi veso, Tu - ti alzi*.
- *Indovina cosa faccio - gara*. Nastavnik stavlja na sto kartice koje prikazuju svakodnevne radnje (ili na njima su napisani povratni glagoli). Učenici su podijeljeni u grupe od 4 do 6 učenika. Po jedan učenik iz svake grupe izvlači kartu i pantomimom objasni radnju, a učenici iz njegove grupe pogađaju i tačno izgovaraju glagol. Na primjer, ako objasni glagol *vestirsi*, učenici u njegovoj grupi kažu: *tu ti vesti*. Grupa koja da tačan odgovor u najkraćem vremenu dobija jedan bod.
- *Che cosa fai nel soggiorno/nella cucina/nello studio...* Nastavnik piše na tabli, u kolone, prostorije u domu. Učenici dobijaju kartice sa dnevnim aktivnostima. Svaki učenik ide do table, zalijepi karticu u odgovarajuću kolonu i kaže rečenicu poput: *Nel soggiorno guardo la televisione*. (Ista aktivnost se može realizovati sa dijelovima dana umjesto prostorija doma.)
- Poredaj po članku. Učenici u paru dobijaju papir sa slikom i napisanim pojmom za hranu sa određenim članom. Svaki par zalijepi listić na tabli u odgovarajuću kolonu s partitivnim članom i sastavlja rečenice prema primjeru koji je dao nastavnik: *Amo il caffè. Prendo del caffè*.

- *Umna mapa (mappa mentale).* Učenici imenuju pojmove i izraze koji se odnose na hranu i piće prema vizuelnim prikazima (karte, slike) i kreiraju mapu uma na hameru.
- *Ascolto.* Priloži vremena i lica iz teksta dati su u tabeli. Učenici slušaju tekst, označavaju tačne odgovore u tabeli i odgovaraju na pitanja koristeći priloge za vrijeme. Primjer: *Maurizio fa colazione sempre alle 7, Franco fa colazione raramente.*
- *Gioco di dadi.* Na svakoj strani kocke su napisana pitanja. Primjer: *Cosa mangi a colazione/pranzo/cena? Cosa ti piace mangiare? Cosa detesti/ non ti piace mangiare?* Učenici bacaju kockicu i odgovaraju na pitanje.
- Igrajte u parovima. Jedan učenik kaže sat, a drugi učenik ga zapisuje brojevima ili crta strelice.
- *A che ora...?* Svaki učenik napiše pitanje na komadu papira, pr.: *A che ora ti alzi/ fai colazione?* i stavlja u kutiju. Zatim u parovima učenici crtaju pitanja i odgovaraju.
- Učenici uvježbavaju i provjeravaju stečeno znanje kroz interaktivne online vježbe sa sabiranjem, povezivanjem, pamćenjem, osmosmjernom, parovima, tačno/netačno, kvizom... (kreira nastavnik ili putem digitalnih alata: Liveworksheets, WordWall, LearningApps, Kahoot).
- Slušanje/čitanje uz razumijevanje vrlo kratkog teksta i odgovaranje na pitanja poput: Chi? Šta? Quando? Come? Dove?, tačno/netačno (vero/falso), otvorena pitanja, pitanja koja povezuju informacije ili pitanja sa višestrukim izborom:
Di solito la mattina mi alzo alle 7, mi lavo, mi vesto e vado a scuola. Torno a casa alle 12. Mi riposo un po', scrivo i compiti e pranzo. La sera spesso guardo la TV e mi addormento alle 22.
- Usmeno izražavanje: Opiši tvoje idealno meni za tvoju rođendansku zabavu.

Per il mio compleanno vorrei una torta alla frutta fresca, panini con prosciutto, pizzette, patatine fritte, brioche alla nutella, coca cola e succhi di frutta.

- *Intervju.* Učenici prave anketu, u koje vrijeme se ustaju njihovi drugovi iz razreda, kada doručkuju, kada idu u školu, kada idu na spavanje... Na kraju, uz pomoć modela koji im je dao nastavnik, prezentiraju rezultate ankete.
- *Storia a catena.* Učenici su raspoređeni u krug. Svaki učenik izvlači karticu koja prikazuje svakodnevnu radnju. Učenik počinje priču: *Ogni giorno mi alzo alle 6.30.* Zatim drugi učenik nastavlja, pazi da priča bude logična i da ima kontinuitet. Svi učenici obraćaju pažnju na to da li je rečenica pravilno izgovorena.
- Usmena interakcija:

Davide: A che ora ti alzi?

Valerio: Mi alzo alle 7.

Davide: A che ora fai colazione?

Valerio: Di solito alle 9:30.

Davide: Che cosa preferisci mangiare a pranzo?

Valerio: Preferisco mangiare la pizza o gli spaghetti alla carbonara.

Davide: Cosa mangi a cena?

Valerio: Cereali con latte freddo.

- Pismeno izražavanje. Učenici opisuju svoj uobičajeni dan u kratkim, jednostavnim rečenicama.
- Projektni zadatak: Izrada hamera na kojem se predstavljaju italijanske regije sa njihovim tipičnim jelima i/ili proizvodima.
- Aktivnosti za usavršavanje izgovora i razvijanje komunikativne kompetencije kod učenika: konverzacija na italijanskom jeziku, igranje uloga, dramatizacije.

Tema: SLOBODNO VRIJEME

Ukupno časova: 20

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:

1. Razumije poziv/odgovor na pozivnicu koji se odnosi na aktivnosti u slobodno vrijeme;
2. Poziva i odgovori na pozivnice, usmeno i putem (elektronskih) poruka;
3. Razumije u globali kratki saslušani i pisani tekst sa opisom vremenskih prilika;
4. Razmijeni informacije, u usmenoj interakciji, o vremenskim prilikama;
5. Sastavi jednostavan kratki tekst o vremenskim prilikama.

Sadržaji (i pojmovi):

a) Govorni činovi:

- Poziv/prihvatanje ili odbijanje pozivnice za slobodne aktivnosti;
- Čestitanje rođendana;
- Traženje/davanje informacija o vremenskim prilikama;
- Opisivanje vremenskih uslova u kratkom jednostavnom tekst.

Standardi za ocjenjivanje:

- Razumije u globali i detaljno poziv/odgovor na pozivnicu koji se odnosi na aktivnosti u slobodno vrijeme;
- Parafrazira jednostavne poruke za poziv/odgovaranje na pozivnicu;
- Poziva / odgovara na pozivnicu na jednostavan način, tokom usmene interakcije;
- Sastavlja kratke jednostavne (elektronske) poruke u kojima poziva/odgovara na pozivnicu;
- Razumije u globali i detaljno kraći slušani i pisani tekst sa opisom vremenskih prilika;

	• Razmjenjuje usmene informacije o vremenskim prilikama; • Sastavlja kratak jednostavan tekst koji opisuje vremenske prilike u svojoj zemlji i drugim zemljama.
b) Leksičke jedinice: • Riječi i izrazi koji se odnose na aktivnosti u slobodno vrijeme: <i>navigare in internet, fare sport, uscire, cinema, museo, zoo, piscina, parco acquatico, videogiochi,...</i>; • Riječi i izrazi vezani sa rođendanskim zabavama: <i>festa di compleanno, invito, regalo, torta, dolce, candele. Buon compleanno! Auguri! ...</i> ; • Godišnja doba: <i>primavera, estate, autunno, inverno</i>; • Izrazi za opisivanje vremenskih uslova: <i>Fa bel tempo/ Fa freddo/caldo/brutto, Piove, Nevica, C'è Il sole, Tira il vento, È nuvoloso. È umido. Che tempo fa? Com'è il tempo a Roma?</i>	• Razumije riječi i izraze koji se odnose na aktivnosti u slobodno vrijeme; • Navodi pojmove koji označavaju aktivnosti u slobodno vrijeme; • Objašnjava riječi i izraze koji se odnose na aktivnosti u slobodno vrijeme; • Razumije i imenuje pojmove koji označavaju mjesta na kojima se obavljaju aktivnosti u slobodno vrijeme; • Imenuje pojmove koji označavaju godišnja doba i vremenske prilike; • Koristi termine i izraze, u rečenicama, koji se odnose na slobodno vrijeme.
c) Gramatičke strukture: • Ponavljanje i produblјivanje sadržaja nastavnog programa za prethodni razred: - fonetika (izgovor i pravopis); - morfologija (član, imenica, pridjev, zamjenica, prijedlozi, prilozi, glagolska vremena i načini); - rečenice (narativne: potvrdne i odrične; upitne; uzvične). • Novi sadržaji: - Prilozi: <i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi, molto, troppo: Stamattina usciamo tardi di casa.</i>; - Prijedlozi (Prijedlozi): - artikulirani prijedlozi (preposizioni articolate): <i>nel, dal, dell'....</i>;	• Pravilno piše novousvojene riječi i izraze; • Izražava se dovoljno ispravnim izgovorom da se razumije; • Koristi odgovarajući oblik artikulisanog predloga u datom kontekstu; • Koristi odgovarajuće oblike muškog i ženskog roda za novousvojene imenice i pridjeve; • Koristi priloge (<i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi</i>) u prostim rečenicama; • Koristi odgovarajuće oblike novousvojenih glagola u sadašnjem vremenu.

Francesca gioca nel cortile. - Glagolska vremena i načini (<i>Tempi e modi verbali</i>): - sadašnje vrijeme (presente): <i>fare, andare, giocare, nuotare, navigare</i>.	
d) Sadržaj za diskusiju: • Interesovanja mladih iz sopstvene kulture i mladih iz Italije, u odnosu na slobodno vrijeme.	• Identificira i izražava sličnosti i razlike u aktivnostima iz slobodnog vremena mladih iz vlastite kulture i mladih iz Italije.
Primjeri za aktivnosti: (Dio primjera objedinjuje nekoliko standarda ocjenjivanja istog sadržaja koji se mogu implementirati u nekoliko lekcija. Navedeni primjeri mogu poslužiti i kao model za kreiranje novih aktivnosti za iste standarde ili za druge koje njima nisu obuhvaćene.) • Uobičajene aktivnosti za početak svakog časa: pozdravljanje, pisanje datuma i dana na tabli i sedmica u svesci, pjevanje prethodno naučene pjesme. • Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za italijanski jezik. Pr.: ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu. • Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu. • Popunjavanje praznih mjesta u tabelama i rečenicama odgovarajućim leksičkim jedinicama i gramatičkim sadržajima. • <i>Orologio meteo</i>. nastavnik nosi hamer sa nacrtanim satom na kojem su predstavljeni simboli koji ilustruju određene vremenske prilike. Učenike dijeli u grupe i daje im kartice na kojima su napisani izrazi koji označavaju vremenske prilike. Jedan učenik iz grupe čita vremenske uslove koji se nalaze na kartici, a drugi učenik iz druge grupe pomjera kazaljku sata na slici sa vremenskim uslovima koji odgovaraju pročitanoj. Pobjednik je grupa koja pogodi najviše vremenskih uslova. • <i>Che cosa fai nel tempo libero?</i> Učenici usmeno daju informacije o svojim aktivnostima u slobodno vrijeme. • <i>Mi piace/non mi piace</i>. Nastavnik crta dvije tablice na tabli. Učenici idu jedan po jedan do table i u jednu tabelu zapisuju aktivnosti koje vole, a u drugu tabelu one koje ne vole. • <i>Abbinamento</i> - Povezivanje slika sa zadatim riječima i izrazima koji označavaju aktivnosti u slobodno vrijeme, na interaktivnoj tabli. • <i>Crucipuzzle</i>. Učenici pronalaze predložene riječi koje se odnose na slobodne aktivnosti i označavaju ih. Učenici mogu raditi samostalno ili u parovima. • <i>Kviz</i>. U toku časa učenici se (pojedinačno ili u paru) povezuju na link nastavnika/nastavnice, na kojem se nalazi vježba sa slikama koje pokazuju vremenske prilike. Prema datoj slici učenici biraju tačan odgovor. • <i>Che tempo fa oggi?</i> Nastavnik dijeli učenike u grupe, svakoj grupi daje list papira sa mapom različitih zemalja sa gradovima. Učenici sastavljaju rečenice, daju informacije kakvo je vrijeme u nekom od navedenih gradova. Pr.: <i>A Perugia fa bel tempo. A Barcelona fa caldo. Amsterdamski fa freddo.</i>	

- Usmena interakcija, na maternjem jeziku, između učenika i nastavnika na temu *Aktivnosti u slobodno vrijeme*. Kroz tehniku Bura ideja učenici na svom maternjem jeziku opisuju aktivnosti koje rade u slobodno vrijeme. Nastavnik ih zapisuje na tabli.
- *Sastavi rečenicu*. Nastavnik dijeli učenike u manje grupe. On svakoj grupi daje izmješane riječi napisane na kartici s kojom treba da sastave rečenicu. Zatim svaka grupa iznosi svoju rečenicu. Aktivnost se ponavlja nekoliko puta s različitim riječima/rečenicama.
- *Najviše rečenica*. Rad u tri grupe. Svaka grupa izvlači papirić sa jednim od glagola *fare/giocare/andare* kojim napiše što više rečenica. Nakon toga svaka grupa čita sastavljene rečenice jednu za drugom, a ostali učenici slušaju i po potrebi dopunjuju. Grupa sa najviše tačnih rečenica je pobjednik.
- Rješavanje kviza za provjeru znanja koji je sastavljen od nastavnika ili putem različitih digitalnih alata (Kahoot, LearningApps...).
- Slušanje/čitanje uz razumijevanje vrlo kratkog teksta i odgovaranje na pitanja poput: Chi? Chi cosa? Quando? Come? Dove?, tačno/netačno (*vero/falso*), otvorena pitanja, pitanja koja povezuju informacije ili pitanja sa višečlanim izborom.

La mia stagione preferita è l'inverno. D'inverno fa freddo, le temperature sono sotto zero, ci sono le nuvole grigie e a volte c'è la nebbia. Mi piace quando nevicata, io adoro la neve e quando tutto attorno è bianco.

- Usmena interakcija: Razmjena informacija za slobodno vrijeme. Jedan učenik pita saučenika iz razreda šta radi vikendom ili poslije škole, a drugi odgovara:
- *Alessio: Che cosa fai questo fine-settimana?*
Federico: Gioco a calcio. Dopo vado al cinema. E tu?
Alessio: Io vado al Centro commerciale con i miei compagni.
Federico: Qual'è il tuo passatempo preferito?
Alessio: Mi piace ascoltare la musica o guardare film documentari.
- Usmena interakcija: Pozivanje, prihvatanje/odbijanje pozivnice.
Elena, vieni con me al cinema domani sera? -Sì, vengo volentieri. / -Mi dispiace, non posso venire, ho da fare.
- Usmena interakcija: *Che tempo fa?* Nastavnik pokazuje meterološku kartu svijeta. Učenici razmjenjuju informacije o vremenskim prilikama u različitim zemljama. Jedan učenik postavlja pitanje o vremenu u određenoj zemlji, drugi učenik odgovara:

Che tempo fa in Africa? - Fa molto caldo. C'è il sole.

Che tempo fa al Polo Nord? - Fa molto freddo. Le temperature sono molto basse.

Che tempo fa in Inghilterra? - Fa freddo e piove spesso. Il clima è nuvoloso e umido.

- Pismeno izražavanje. Učenici pišu pozivnice na papirićima za rođendansku zabavu. Zatim ih međusobno razmjenjuju i svaki se odaziva na pozivnicu koji je dobio.
- Pismeno izražavanje. Na osnovu zadate vremenske karte, učenici podijeljeni u grupe opisuju vremenske prilike na određenim mjestima svijeta.
- Projektni zadatak: *Foto priča*. Učenici u grupama prave plakat sa slikama koji ilustruju aktivnosti u slobodno vrijeme u različitim godišnjim dobima i povezuju ih kratkim jednostavnim rečenicama koje opisuju te aktivnosti.
- Projektni zadatak: *Pozivnice za zabave*. Učenici su podijeljeni u grupe i dogovaraju se o mjestu žurke, datumu, trajanju/satu, hrani, piću, aktivnostima, igricama, muzici. Oni mogu dati nekoliko prijedloga, koje će potom iznijeti razredu i za najbolji će se glasati. Na kraju, pišu pozivnice na italijanskom jeziku, koje će sadržavati dogovorene informacije o zabavi.
- Projektni zadatak: *Godišnja doba*. Učenici prave poster sa slikama četiri godišnja doba. Ispod svake slike upisuju izraze koji ukazuju na vremenske prilike karakteristične za određeno godišnje doba.
- Aktivnosti za uvježbavanje izgovora i razvijanje komunikacijske kompetencije kod učenika: čitanje naglas, konverzacija na italijanskom jeziku, igranje uloga, dramatizacije.

INKLUZIVNOST, RODOVA RAVNOPRAVNOST/SENZITIVNOST, INTERKULTURALNOST I MEĐUPREDMETNA INTEGRACIJA

Nastavnik obezbjeđuje inkluzivnost uključivanjem svih učenika u sve aktivnosti za vrijeme časa. Pri tom, omogućava da svako dijete bude kognitivno i emocionalno angažovano korišćenjem adekvatnih pristupa (individualizacija, diferencijacija, timski rad, saučenička podrška). U radu sa djecom sa smetnjama primjenjuje individualni obrazovni plan (prilagođen rezultatima učenja i standarda za ocjenjivanje) i uvijek kada je moguće koristi dopunsku podršku drugih lica (lične i obrazovne asistente, obrazovne medijatore, tutore volontere i profesionalce iz škola sa resurnim centrom). Redovno prati sve učenike, posebno one iz ranjivih grupa, kako bi mogao navremeno identifikovati poteškoće u učenju, da podstiče i podržava postizanje rezultata u učenju.

U realizaciji aktivnosti nastavnik podjednako tretira i dječake i djevojčice pri čemu vodi brigu kako im ne bi dodijelio rodovo stereotipnu ulogu. Nastoji da obezbjedi balans na osnov pola u formiranju grupa za rad. U izboru dopunskog materijala u nastavi koristi ilustracije i primjere koji su rodovo i etnički/kulturno senzitivni i podstiču rodovu ravnopravnost, odnosno promovišu interkulturalizam.

Uvijek kada je moguće nastavnik koristi integraciju tema/sadržaja/pojmova u planiranju i realizaciji nastave. Integracija omogućava učenicima da uključe perspektive ostalih nastavnih predmeta u onome što izučavaju u ovom nastavnom predmetu i da povežu znanja iz različitih oblasti u jednu cjelinu.

OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA

Ocjenjivanje postignuća učenika vrši se na osnovu datih standarda ocjenjivanja, sa pozitivnim akcentom na napredak učenika u savladavanju jezika, a ne isticanje nedostataka. Budući da u sedmom razredu iz predmeta Italijanski jezik učenici savladavaju sve četiri jezičke vještine: slušanje sa razumijevanjem, početno čitanje sa razumijevanjem, govor (govorna interakcija i produkcija) i početno pisanje (pismena produkcija), nastavnik/nastavnica prati i ocjenjuje:

- usmene odgovore na pitanja postavljena od nastavnika/ce ili od saučenika i učešće u kraće dijaloge primjenom usvojenog vokabulara;
- verbalna i neverbalna reakcija nakon slušanog iskaza;
- razumijevanje kratkih slušanih i/ili pisanih iskaza i kratkih dijaloga, kratkih jednostavnih pjesama;
- pravilno pisanje riječi, jednostavnih rečenica, kraćih dijaloga i pasusa, kao i pisanje po zvučnom modelu – diktat;
- usmeno izražavanje i usmena interakcija
- odgovori na kvizove (kraći tekstovi) koji su dio poučavanja;
- pisanje rečenica, kratkih i jednostavnih tekstova na zadate teme;
- individualna i grupna izrada projektnih zadataka (poster, ilustracije, prezentacije);
- domaći zadatak

Nakon završenog učenja svake teme, učenik dobija brojčanu sumativnu ocjenu za postignute standarde ocjenjivanja. Sumativno ocjenjivanje se izvodi kao kombinacija rezultata postignutog na testu znanja i ocjene napretka utvrđenog različitim tehnikama formativnog ocjenjivanja. U toku i na kraju školske godine učenik dobija brojčane ocjene.

Početak implementacije nastavnog programa	školska 2025/2026 godina
Institucija/nosilac programa	Biro za razvoj obrazovanja
Saglasno članu 30, stav 3 iz Zakona za osnovno obrazovanje („Službeni list Republike Sjeverne Makedonije“ br. 161/19 i 229/20) ministar obrazovanja i nauke donio je nastavni program iz <i>Italijanskog jezika</i> za VII razred.	br. 12-12122/4 8.11.2023. godina Ministar obrazovanja i nauke Doc. d-r Jeton Shaqiri s.r.